

Priverstiniai iškeldinimai Zimbabvėje

2010 m. spalio 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl priverstinių iškeldinimų Zimbabvėje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į daugelį savo ankstesnių rezoliucijų dėl Zimbabvės, kurių naujausia buvo priimta 2010 m. liepos 8 d.¹,
  - atsižvelgdamas į Tarptautinio ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakto 11 straipsnį, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 17 straipsnį, JT Vaiko teisių konvencijos 27 straipsnio 3 dalį, JT Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims 14 straipsnio 2 dalį ir Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto 7 straipsnio 1 dalies d punktą ir 7 straipsnio 2 dalies d punktą,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. vasario 15 d. Tarybos sprendimą 2010/92/BUSP², pagal kurį ribojančių priemonių Zimbabvei, nustatytų pagal Bendrąją poziciją 2004/161/BUSP³, taikymas pratęsiamas iki 2011 m. vasario 20 d., ir į 2008 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1226/2008⁴, iš dalies keičiantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 314/2004 dėl tam tikrų ribojančių priemonių Zimbabvei,
  - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos 2010 m. vasario 22 d. išvadas dėl Zimbabvės ir 10-ojo ES ir Pietų Afrikos ministrų politinio dialogo 2010 m. gegužės 11 d. išvadas dėl Zimbabvės,
  - atsižvelgdamas į Afrikos Chartiją dėl žmogaus ir tautų teisių, kurią Zimbabvė yra ratifikavusi,
  - atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus specialiosios pasiuntinės žmonių gyvenviečių klausimais Annos Tibajuka 2005 m. liepos mėn. ataskaitą,
  - atsižvelgdamas į ES ir AKR regiono šalių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą), pasirašytą 2000 m. birželio 23 d.,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi Hararės pakraštyje esančioje neoficialioje gyvenvietėje, žinomoje „Hatcliffe Extension“ pavadinimu, gyvena iki 20 000 asmenų, kuriems grasinama, kad jie bus priverstinai iškeldinti, jei nesusimokės valdžios institucijų renkamu pernelyg aukštų nuomos sutarties pratęsimo mokesčių,
- B. kadangi Zimbabvės vyriausybė reikalauja iki 140 JAV dolerių siekiančių nuomos sutarties pratęsimo mokesčių nesikonsultuodama su gyventojais dėl mokesčių ar

---

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2010)0288.

² OL L 41, 2010 2 16, p. 6.

³ OL L 50, 2004 2 20, p. 66.

⁴ OL L 331, 2008 12 10, p. 11.

pratęsimo proceso, dėl to laikotarpis, per kurį reikia prasitęsti nuomos sutartis arba būti priverstinai iškeldintiems, yra itin trumpas; kadangi dėl to, kad nesama būstų mažas pajamas turintiems asmenims, buvo pradėta statyti namelius kiemuose arba priestatus, o tai akivaizdžiai pažeidžia statybų taisykles,

- C. kadangi „Hatcliffe Extension“ gyventojai yra vieni iš skurdžiausių Zimbabvėje – šalyje, kurios pajamos vienam gyventojui nesiekia 100 JAV dolerių ir kurios chroniško nedarbo lygis siekia apie 90 proc.; kadangi šie priverstiniai iškeldinimai taip pat griaua neoficialaus užimtumo sektorių, ir taip iš šeimų atimamos pastovios pajamos,
  - D. kadangi daugeliui gyventojų buvo suteikti žemės sklypai po to, kai valdžios institucijos juos priverstinai iškeldino pagal šalies 2005 m. masinio priverstinio iškeldinimo programą „Operacija Murambatsvina“, kurios metu apie 700 000 žmonių neteko namų ir pragyvenimo šaltinių,
  - E. kadangi „Operacija Garikai“, kuri buvo sukurta siekiant apgyvendinti iškeldinimų aukas, buvo visiškai netinkama, kad galėtų išspręsti rimtų teisės į tinkamą būstą pažeidimų, atliktų įgyvendinant „Operaciją Murambatsvina“, sukeltas problemas,
  - F. kadangi, praėjus penkeriems metams po masinių priverstinių iškeldinimų, „Operacijos Garikai“ gyvenvietėse žmonės gyvena apgailėtinomis sąlygomis, negalėdami naudotis elementariomis esminėmis paslaugomis,
  - G. kadangi pernelyg dideli nuomos mokesčiai būdingi ne tik Hatcliffe‘ui ir kadangi kitų šalies neoficialių gyvenviečių gyventojams taip pat gresia valstybės sankcionuotas priverstinis iškeldinimas,
  - H. kadangi kraupi humanitarinė, politinė ir ekonominė padėtis Zimbabvėje ir toliau blogėja, milijonai Zimbabvės gyventojų nuolat patiria bado grėsmę ir išgyvena tik iš pagalbos maistu, ši šalis yra ketvirta pasaulyje pagal ŽIV paplitimo lygį, jai būdingas kuro trūkumas ir stipriai didėjantis vaikų mirtingumo lygis,
1. reikalauja tučtuoju panaikinti masinių priverstinių iškeldinimų Zimbabvėje grėsmę ir suteikti pagalbos ir humanitarinėms agentūroms neribojamą prieigą, kad jos galėtų padėti žmonėms, kuriems gresia iškeldinimo pavojus, ir kitiems šalies viduje perkeltiems asmenims;
  2. ragina Zimbabvės vyriausybę nedelsiant panaikinti savavališkai taikomus nuomos sutarties pratęsimo mokesčius, kurių gyventojai paprasčiausiai negali susimokėti; atsižvelgdamas į tai reikalauja, kad Zimbabvės valdžios institucijos liautųsi naudojusi žemės suskirstymo zonomis įstatymais ir priverstiniais iškeldinimais kaip priemonėmis partijoms gauti politinės naudos, kaip vyko 2005 m. per „Operacijos Murambatsvina“ kampaniją; todėl ragina Zimbabvės vyriausybę, konsultuojantis su visomis priverstinių iškeldinimų aukomis, parengti aprūpinimo būstu politiką, kuri atitiktų gyventojų poreikius;
  3. primena Zimbabvės vyriausybei, kad remiantis tarptautinėmis konvencijomis ji yra įsipareigojusi suteikti tinkamus būstus visiems mažas pajamas turintiems asmenims, kurie buvo priverstinai iškeldinti iš namų, ir užtikrinti teises į gyvenimą, saugumą ir maistą, taip pat apsaugoti savo piliečius nuo ilgalaikio nesaugumo ir kitų pažeidimų, užtikrinant gyventojų teisę valdyti turtą ir prieinamus nuomos mokėjimo planus, *inter alia*,

panaudojant kasybos sektoriaus pajamas savo gyventojų poreikiams patenkinti;

4. siūlo Zimbabvės vyriausybei atlikti materialinių ir socialinių nuostolių, kuriuos lėmė „Operacija Murambatsvina“ ir kiti priverstiniai išskeldinimai, vertinimą, siekiant suteikti kompensacijas visiems, netekusiems namų, pragyvenimo šaltinių ir socialinių tinklų, įskaitant asmenis, gyvenančius Marange regiono deimantų laukuose arba netoli jų, ir ragina Zimbabvės vyriausybę prieš priimant bet kokį sprendimą konsultuotis su vietos bendruomenėmis;
5. reikalauja, kad Zimbabvės vyriausybė, deramai pasikonsultavusi su išgyvenusiais asmenimis, persvarstytų ir modifikuotų „Operaciją Garikai“, kad būtų atsižvelgta į visų po „Operacijos Murambatsvina“ išgyvenusių asmenų būstų poreikius;
6. giliai apgailėstauja dėl to, kad tokie masiniais išskeldinimai tik dar labiau pakenks Zimbabvės mėginimams pasiekti Tūkstančio vystymosi tikslų, kuriuos įgyvendinti jau ir taip vėluojama;
7. primena, kad kovai su ŽIV/AIDS ir motinų mirtingumu kenkia neteisėta vyriausybės veikla, kaip antai jos išskeldinimo programa, kuri panaikino prieigą prie pagrindinių sveikatos priežiūros paslaugų ir švietimo;
8. ragina Pietų Afriką ir Pietų Afrikos vystymosi bendriją (PAVB), savo pačių, taip pat Zimbabvės ir platesnio pietinės Afrikos regiono labui, imtis tolesnių priemonių, kad paskatintų grįžimą prie visiškos demokratijos Zimbabvėje ir užtikrintų pagarbą teisinės valstybės principams ir Zimbabvės žmonių žmogaus teisėms; pripažįsta, kad Robertas Mugabe ir jo artimi rėmėjai ir toliau išlieka pagrindine kliūtimi, apsunkinančia politinį ir ekonominį atkūrimą bei susitaikymą Zimbabvėje ekonominių išteklių grobstymu savo naudai;
9. pabrėžia Europos Sąjungos ir Zimbabvės dialogo svarbą ir džiaugiasi pažanga, padaryta siekiant jį plėtoti;
10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir šalių kandidačių vyriausybėms, Komisijos pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Zimbabvės ir Pietų Afrikos vyriausybėms ir parlamentams, ES ir AKR jungtinės parlamentinės asamblėjos pirmininkams, Afrikos Sąjungos institucijoms, įskaitant Visos Afrikos parlamentą, JT Generaliniam Sekretoriui, PAVB generaliniam sekretoriui ir Sandraugos generaliniam sekretoriui.